

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття Протоколу про внесення змін до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі – Угода про субсидії у галузі рибальства

Верховна Рада України постановляє:

1. Прийняти Протокол про внесення змін до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі – Угода про субсидії у галузі рибальства, вчинений 17 червня 2022 року в м. Женева (додається), який набирає чинності для України відповідно до пункту 3 статті X Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України

м. Київ
29 червня 2023 року
№ 3188-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2189

Офіційний переклад

**Протокол
про внесення змін до Марракеської угоди
про заснування Світової організації торгівлі**

Угода про субсидії у галузі рибальства

Члени Світової організації торгівлі;

беручи до уваги Рішення Конференції міністрів, яке міститься в документі WT/MIN(22)/33 – WT/L/1144, прийняте відповідно до пункту 1 статті X Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі (далі – Угода СОТ);

цим домовляються про таке:

1. Після набрання чинності цим Протоколом відповідно до пункту 4 до Додатку 1А до Угоди СОТ вносяться зміни шляхом включення до нього Угоди про субсидії у галузі рибальства, передбаченої у Додатку до цього Протоколу, яка буде розміщена після Угоди про субсидії та компенсаційні заходи.

2. Жодні застереження щодо будь-якого з положень цього Протоколу не можуть бути зроблені.

3. Цей Протокол є відкритим для прийняття його членами.

4. Цей Протокол набирає чинності відповідно до пункту 3 статті X Угоди СОТ.¹

5. Цей Протокол передається на зберігання Генеральному директорові Світової організації торгівлі, який невідкладно надає кожному члену засвідчену копію цього Протоколу та кожне повідомлення про його прийняття відповідно до пункту 3.

6. Цей Протокол реєструється відповідно до положень статті 102 Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Учинено в м. Женева сімнадцятого дня червня місяця дві тисячі двадцять другого року в одному примірнику англійською, іспанською та французькою мовами, при цьому кожен текст є автентичним.

¹ Для цілей обліку документів про прийняття відповідно до статті X.3 Угоди СОТ, документ про прийняття Європейським Союзом щодо себе та щодо його держав-членів рахується як документ про прийняття тією кількістю членів, яка є рівною кількості держав-членів Європейського Союзу, які є членами СОТ.

Додаток

Угода про субсидії у галузі рибальства

СТАТТЯ 1: СФЕРА ДІЇ УГОДИ

Ця Угода застосовується до субсидій у значенні статті 1.1 Угоди про субсидії та компенсаційні заходи (далі – Угода СКЗ), які є адресними у значенні статті 2 вказаної Угоди, для морського промислового рибальства та діяльності, пов'язаної з рибальством у морі.^{1, 2, 3}

СТАТТЯ 2: ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Для цілей цієї Угоди:

(а) «риба» означає всі види живих морських ресурсів незалежно від того, перероблені вони чи ні;

(б) «рибальство» означає пошук, принаджування, виявлення, вилов, вилучення або добування риби чи будь-яку діяльність, яка згідно з обґрунтованими очікуваннями може привести до принаджування, виявлення, вилову, вилучення або добування риби;

(с) «діяльність, пов'язана з рибальством» означає будь-яку дію на підтримку або для підготовки до рибальства, у тому числі розвантаження, пакування, переробку, перевантаження або транспортування риби, яка не була раніше розвантажена в порту, а також забезпечення персоналом, паливом, знаряддями лову та іншими запасами у морі;

(д) «судно» означає будь-яке судно, корабель іншого типу або човен, які використовуються, обладнані для використання або призначені для використання в рибальстві або в діяльності, пов'язаній з рибальством;

(е) «оператор» означає власника судна або будь-яку особу, яка відповідає за судно, управляє або керує ним.

¹ Для більшої впевненості, аквакультура та рибальство у внутрішніх водах виключаються зі сфери дії цієї Угоди.

² Для більшої впевненості, міжурядові платежі за угодами про доступ до рибного промислу не вважаються субсидіями у значенні цієї Угоди.

³ Для більшої впевненості, для цілей цієї Угоди субсидія стосується члена, який її надає, незалежно від прапора або реєстрації будь-якого залученого судна, або громадянства одержувача.

СТАТТЯ 3: СУБСИДІЇ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ НЕЗАКОННОМУ, НЕПІДЗВІТНОМУ ТА НЕРЕГУЛЬОВАНОМУ РИБАЛЬСТВУ⁴

3.1 Жоден член не може надавати або зберігати будь-яку субсидію для судна або оператора⁵, які здійснюють незаконне, непідзвітне та нерегульоване (далі – ННН) рибальство або діяльність, пов'язану з рибальством, на підтримку ННН рибальства.

3.2 Для цілей статті 3.1 судно або оператор вважається таким, що здійснює ННН рибальство, якщо рішення стверджувального характеру про це було ухвалене будь-яким з цих суб'єктів^{6,7}:

(а) прибережним членом щодо діяльності у районах, на які поширюється його юрисдикція; або

(б) членом держави прапора щодо діяльності суден, які ходять під її прапором; або

(с) відповідною регіональною організацією з управління рибальством або домовленістю (далі – РОУР/Д) згідно з правилами та процедурами такої РОУР/Д і відповідними нормами міжнародного права, зокрема шляхом надання своєчасного повідомлення та відповідної інформації щодо районів та запасів риби, які належать до її компетенції.

3.3

(а) Рішення стверджувального характеру⁸ у статті 3.2 означає остаточний висновок члена та/або внесення до фінального переліку суден або операторів, які здійснюють ННН рибальство, що ведеться РОУР/Д.

(б) Для цілей статті 3.2(а) заборона, передбачена статтею 3.1, застосовується, якщо рішення прибережного члена ґрунтується на відповідній фактологічній інформації, та прибережний член надав члену держави прапора і, якщо відомо, члену, що субсидує, таке:

(і) своєчасне повідомлення через належні канали про те, що судно або оператор було тимчасово затримано до подальшого розслідування щодо здійснення ННН рибальства, або що прибережний член розпочав розслідування щодо ННН рибальства, включаючи посилення на будь-яку

⁴ "Незаконне, непідзвітне та нерегульоване (ННН) рибальство" означає види діяльності, викладені в пункті 3 Міжнародного плану дій з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства, прийнятого Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) у 2001 році.

⁵ Для цілей статті 3 поняття "оператор" означає оператора у значенні статті 2(е) на момент здійснення правопорушення, пов'язаного з ННН рибальством. Для більшої впевненості, заборона надання або збереження субсидій для операторів, які займаються ННН рибальством, застосовується до субсидій, що надаються для рибальства та діяльності, пов'язаної з рибальством, у морі.

⁶ Ніщо у цій статті не може тлумачитись як зобов'язання членів ініціювати розслідування ННН рибальства або ухвалювати рішення щодо встановлення факту здійснення ННН рибальства.

⁷ Ніщо у цій статті не може тлумачитись як таке, що впливає на компетенцію суб'єктів, включених до переліку, згідно з відповідними міжнародними документами, або як надання нових прав суб'єктам, включеним до переліку, у прийнятті рішень щодо встановлення факту здійснення ННН рибальства.

⁸ Ніщо у цій статті не може тлумачитись як затримка або вплив на дійсність чи можливість виконання рішення щодо ННН рибальства.

відповідну фактологічну інформацію, закони, правила, адміністративні процедури або інші відповідні заходи, що застосовуються;

(ii) можливість здійснити обмін відповідною інформацією⁹ перед ухваленням рішення, щоб така інформація була врахована під час ухвалення остаточного рішення. Прибережний член може вказати спосіб і період часу, протягом якого такий обмін інформацією має здійснюватися; і

(iii) повідомлення про остаточне рішення та про будь-які санкції, що застосовуються, включаючи їх тривалість, якщо таку визначено.

Прибережний член повідомляє Комітет, передбачений статтею 9.1 (іменується у цій Угоді як «Комітет»), про рішення стверджувального характеру.

3.4 Член, що субсидує, повинен враховувати природу, важкість та повторюваність фактів здійснення судном або оператором ННН рибальства під час встановлення тривалості заборони за статтею 3.1. Заборона, визначена статтею 3.1, застосовується щонайменше до того моменту, поки санкція¹⁰, яка впливає з рішення, що ініціює заборону, залишається чинною, або щонайменше поки судно або оператор внесені до переліку, який ведеться РОУР/Д, залежно від того, який з цих термінів є довшим.

3.5 Член, що субсидує, відповідно до статті 8.3 повинен повідомляти Комітет про заходи, вжиті згідно зі статтею 3.1.

3.6 Якщо член держави порту повідомляє члена, що субсидує, про те, що у нього є чіткі підстави вважати, що судно, яке перебуває в одному з його портів, здійснювало ННН рибальство, член, що субсидує, повинен належним чином врахувати отриману інформацію та вжити таких заходів щодо його субсидії, які він вважає за потрібне.

3.7 Кожен член повинен мати закони, правила та/або адміністративні процедури для забезпечення того, щоб субсидії, зазначені у статті 3.1, включаючи субсидії, які існують на момент набрання чинності цією Угодою, не надавалися або не зберігалися.

3.8 Протягом 2 років з дати набрання чинності цією Угодою субсидії, які надаються або зберігаються членами, що розвиваються, включаючи найменш розвинених членів, до та у межах виключної економічної зони (далі – ВЕЗ), звільняються від дій на підставі статей 3.1 та 10 цієї Угоди.

СТАТТЯ 4: СУБСИДІЇ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ВИСНАЖЕНИХ ЗАПАСІВ

4.1 Жоден член не може надавати або зберігати субсидії для рибальства або діяльності, пов'язаної з рибальством, які стосуються виснажених запасів.

4.2 Для цілей цієї статті запас риби вважається виснаженим, якщо він визнається таким прибережним членом, у межах юрисдикції якого

⁹ Наприклад, це може включати можливість діалогу або письмового обміну інформацією на запит держави прапора або члена, що субсидує.

¹⁰ Особливості припинення дії санкцій визначаються законодавством або процедурами органу влади, який ухвалює рішення, зазначене у статті 3.2.

відбувається рибальство, або відповідною РОУР/Д у районах та щодо видів, які належать до її компетенції, на основі найкращих доступних йому наукових даних.

4.3 Незважаючи на статтю 4.1, член може надавати або зберігати субсидії, зазначені у статті 4.1, якщо такі субсидії або інші заходи здійснюються з метою відновлення стану запасів до біологічно сталого рівня.¹¹

4.4 Протягом 2 років з дати набрання чинності цією Угодою субсидії, які надаються або зберігаються членами, що розвиваються, включаючи найменш розвинених членів, до та у межах ВЕЗ звільняються від дій на підставі статей 4.1 та 10 цієї Угоди.

СТАТТЯ 5: ІНШІ СУБСИДІЇ

5.1 Жоден член не може надавати або зберігати субсидії для рибальства або діяльності, пов'язаної з рибальством, за межами юрисдикції прибережного члена або прибережного не-члена та за межами компетенції відповідної РОУР/Д.

5.2 Член повинен бути особливо уважним та виявляти належну стриманість під час надання субсидій для суден, які не ходять під його прапором.

5.3 Член повинен бути особливо уважним та виявляти належну стриманість під час надання субсидій для рибальства та діяльності, пов'язаної з рибальством, які стосуються запасів риби, статус яких невідомий.

СТАТТЯ 6: ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ ДЛЯ НАЙМЕНШ РОЗВИНЕНИХ ЧЛЕНІВ

Член повинен виявляти належну стриманість у порушенні питань, які стосуються найменш розвиненого члена, та рішення, що розглядаються, мають враховувати конкретну ситуацію залученого найменш розвиненого члена, якщо така існує.

СТАТТЯ 7: ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА ТА РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ

Цільова технічна допомога та допомога на розвиток потенціалу для членів, що розвиваються, включаючи найменш розвинених членів, повинна надаватися з метою виконання дисциплін за цією Угодою. На підтримку цієї допомоги буде створено механізм добровільного фінансування СОТ у

---

¹¹ Для цілей цього пункту біологічно сталим рівнем є рівень, визначений прибережним членом, у межах юрисдикції якого відбувається рибальство або діяльність, пов'язана з рибальством, використовуючи такі критерії, як максимально сталий вилов (МСВ) або інші критерії, співмірні даним, доступним стосовно промислу; або відповідною РОУР/Д у районах та для видів, які належать до її компетенції.

співпраці з відповідними міжнародними організаціями, такими як Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) та Міжнародний фонд розвитку сільського господарства. Внески членів СОТ до механізму здійснюються виключно на добровільній основі і не можуть здійснюватися з використанням ресурсів регулярного бюджету.

СТАТТЯ 8: НОТИФІКАЦІЇ ТА ПРОЗОРИСТЬ

8.1 Без шкоди для статті 25 Угоди СКЗ та з метою посилення і вдосконалення повідомлень про субсидії у галузі рибальства та для забезпечення більш ефективного нагляду за виконанням зобов'язань щодо субсидій у галузі рибальства кожен член повинен

(a) надавати таку інформацію як частину своєї регулярної нотифікації щодо субсидій у галузі рибальства відповідно до статті 25 Угоди СКЗ^{12, 13}: тип або вид рибальської діяльності, на яку надається субсидія;

(b) наскільки це можливо надавати таку інформацію як частину своєї регулярної нотифікації про субсидії у галузі рибальства відповідно до статті 25 Угоди СКЗ^{12, 13}:

(i) статус рибних запасів у промислі, на який надається субсидія (наприклад, перелов, максимально сталий вилов або недостатній вилов) та використані критерії, і чи є цей запас спільним з іншим членом¹⁴ або перебуває під управлінням РОУР/Д;

(ii) заходи щодо збереження та управління відповідними рибними запасами;

(iii) потужність флоту у промислі, на який надається субсидія;

(iv) назва та ідентифікаційний номер рибальського судна або суден, які отримують субсидію; і

(v) дані про вилов за видами або групами видів у промислі, на який надається субсидія.¹⁵

8.2 Кожен член повинен щорічно у письмовому вигляді повідомляти Комітет про перелік суден та операторів, щодо яких було ухвалено рішення стверджувального характеру про те, що вони здійснювали ННН рибальство.

8.3 Кожен член протягом одного року з дати набрання чинності цією Угодою інформує Комітет про заходи, які існують або вжиті для забезпечення виконання та адміністрування цієї Угоди, включаючи кроки, зроблені для виконання заборон, викладених у статтях 3, 4 і 5. Кожен член

¹² Для цілей статті 8.1 члени повинні надавати цю інформацію на додаток до всієї інформації, яка вимагається згідно зі статтею 25 Угоди СКЗ та як це передбачено в будь-якій анкеті, що використовується Комітетом СКЗ, наприклад G/SCM/6/Rev.1.

¹³ Для найменш розвинених членів та членів, що розвиваються, зі щорічною часткою світового обсягу вилову, яка не перевищує 0,8% згідно з останніми опублікованими даними ФАО, розповсюдженими Секретаріатом СОТ, повідомлення про додаткову інформацію в цьому підпункті може надаватися кожні чотири роки.

¹⁴ Поняття "спільні запаси" стосується запасів, що перебувають у ВЕЗ двох або більше прибережних членів, або як в межах ВЕЗ, так і в районі, що знаходиться за межами та є прилеглим до нього.

¹⁵ Для багатовидового промислу член натомість може надати інші відповідні та доступні дані про вилов.

також повинен негайно інформувати Комітет про будь-які зміни до таких заходів після цього та про нові заходи, вжиті для виконання заборон, викладених у статті 3.

8.4 Кожен член протягом одного року з дати набрання чинності цієї Угодою надає Комітету опис свого режиму рибальства з посиланнями на свої закони, правила та адміністративні процедури, що мають відношення до цієї Угоди, і негайно інформує Комітет про будь-які зміни після цього. Член може виконати це зобов'язання, надавши Комітету актуальне електронне посилання на офіційну веб-сторінку члена або іншу відповідну офіційну веб-сторінку, яка містить цю інформацію.

8.5 Член може вимагати додаткову інформацію від члена, який нотифікує, щодо повідомлень та інформації, наданої відповідно до цієї статті. Член, який нотифікує, повинен якнайшвидше відповісти на цей запит у письмовій формі та у вичерпний спосіб. Якщо член вважає, що нотифікацію або інформацію згідно з цією статтею не було надано, він може довести це питання до відомо такого іншого члена або Комітету.

8.6 Після набрання чинності цією Угодою члени повинні письмово повідомити Комітет про будь-яку РОУР/Д, сторонами якої вони є. Це повідомлення має складатися, щонайменше, з тексту правового документа, який запроваджує РОУР/Д, району та видів, що належать до її компетенції, інформації про стан керованих рибних запасів, опису заходів щодо їх збереження та управління, правил та процедур, що регулюють встановлення фактів здійснення ННН рибальства, а також оновлені переліки суден та/або операторів, яких вона визначила як такі, що здійснюють ННН рибальство. Це повідомлення може бути подане як окремо, так і групою членів.¹⁶ Будь-які зміни до цієї інформації повинні бути негайно повідомлені Комітету. Секретаріат Комітету веде перелік РОУР/Д, повідомлених відповідно до цієї статті.

8.7 Члени визнають, що повідомлення про захід не впливає на (а) його правовий статус згідно з ГАТТ 1994, Угодою СКЗ або цією Угодою; (б) наслідки заходу згідно з Угодою СКЗ; або (с) характер самого заходу.

8.8 Ніщо в цій статті не вимагає надання конфіденційної інформації.

СТАТТЯ 9: ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ

9.1 Цим створюється Комітет з питань субсидій у галузі рибальства, до складу якого входять представники від кожного з членів. Комітет обирає власного голову і збирається не рідше двох разів на рік і в інших випадках, як це передбачено відповідними положеннями цієї Угоди, на запит будь-якого члена. Комітет виконує обов'язки, покладені на нього згідно з цією Угодою або членами, і надає членам можливість консультиватися з будь-якого

¹⁶ Це зобов'язання може бути виконано шляхом надання актуального електронного посилання на офіційну веб-сторінку члена або іншу відповідну офіційну веб-сторінку, яка містить цю інформацію.

питання, що стосується дії цієї Угоди або досягнення її цілей. Секретаріат СОТ виконує функції секретаріату Комітету.

9.2 Комітет перевіряє всю інформацію, надану відповідно до статей 3 і 8 та цієї статті, не рідше ніж кожні два роки.

9.3 Комітет щорічно переглядає виконання та дію цієї Угоди, беручи до уваги її цілі. Комітет щорічно інформує Раду з питань торгівлі товарами про події протягом періоду, охопленого такими оглядами.

9.4 Не пізніше ніж через п'ять років після дати набрання чинності цією Угодою та кожні три роки після цього Комітет переглядає дію цієї Угоди з метою визначення всіх необхідних змін для покращення функціонування цієї Угоди, беручи до уваги її цілі. У разі необхідності Комітет може подати до Ради з питань торгівлі товарами пропозиції щодо внесення змін до тексту цієї Угоди з урахуванням, зокрема, досвіду, набутого під час її виконання.

9.5 Комітет повинен підтримувати тісні контакти з ФАО та іншими відповідними міжнародними організаціями у сфері управління рибальством, включаючи відповідні РОУР/Д.

СТАТТЯ 10: ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

10.1 Положення статей XXII і XXIII ГАТТ 1994 року, які розроблені та застосовуються Домовленістю про правила та процедури вирішення спорів (далі - ДСУ), застосовуються до консультацій та вирішення спорів згідно з цією Угодою, якщо інше спеціально не передбачено в цій Угоді.¹⁷

10.2 Без шкоди для пункту 1, положення статті 4 Угоди СКЗ¹⁸ застосовується до консультацій та вирішення спорів відповідно до статей 3, 4 і 5 цієї Угоди.

СТАТТЯ 11: ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1 За винятком випадків, передбачених у статтях 3 і 4, ніщо в цій Угоді не перешкоджає Члену надавати субсидію для відновлення від наслідків катастрофи¹⁹ за умови, що субсидія:

- (а) обмежується відновленням від наслідків конкретної катастрофи;
- (б) обмежується ураженням географічним районом;
- (с) обмежена в часі;

(д) у випадку субсидій на реконструкцію, обмежується відновленням постраждалого промислу та/або постраждалого флоту до його рівня до катастрофи.

11.2

¹⁷ Підпункти 1(b) і 1(c) статті XXIII ГАТТ 1994 року та статті 26 ДСУ не застосовуються до вирішення спорів згідно з цією Угодою.

¹⁸ Для цілей цієї статті поняття "заборонена субсидія" у статті 4 Угоди СКЗ стосується субсидій, що підлягають забороні у статті 3, статті 4 або статті 5 цієї Угоди.

¹⁹ Для більшої впевненості це положення не поширюється на економічні чи фінансові кризи.

(а) Ця Угода, включаючи будь-які висновки, рекомендації та рішення щодо цієї Угоди, не матиме юридичних наслідків щодо територіальних претензій або делімітації морських кордонів.

(б) Група експертів, утворена відповідно до статті 10 цієї Угоди, не повинна робити висновків щодо будь-якої претензії, яка вимагала б від неї ґрунтувати свої висновки на будь-яких заявлених територіальних претензіях або делімітації морських кордонів.²⁰

11.3 Ніщо в цій Угоді не може тлумачитися або застосовуватися таким чином, що завдає шкоди юрисдикції, правам та обов'язкам членів, що впливають з міжнародного права, включаючи морське право.²¹

11.4 За винятком випадків, коли не передбачено інше, ніщо в цій Угоді не означає, що член зв'язаний заходами чи рішеннями або визнає будь-яку РОУР/Д, у якій він не є стороною чи стороною, що співпрацює.

11.5 Ця Угода не змінює та не скасовує права та обов'язки, передбачені Угодою СКЗ.

СТАТТЯ 12: ПРИПИНЕННЯ ДІЇ УГОДИ, ЯКЩО НЕ БУДУТЬ ПРИЙНЯТІ КОМПЛЕКСНІ ДИСЦИПЛІНИ

Якщо комплексні дисципліни не будуть прийняті протягом чотирьох років після набрання чинності цією Угодою, і якщо Генеральна рада не вирішить інше, дія цієї Угоди негайно припиняється.

---

²⁰ Це обмеження також застосовується до арбітражу, утвореного відповідно до статті 25 Домовленості про правила та процедури вирішення спорів.

²¹ Включаючи правила та процедури РОУР/Д.